
SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

Egyed I., Schuchmann J. (2024): A városfejlesztési politikák és a városi jólét összefüggései. Szerkesztői előszó. CITY.HU Várostudományi Szemle. 4(1), 5–6.

A városfejlesztési politikák és a városi jólét összefüggései

Egyed Ildikó¹ – Schuchmann Júlia²

„Igyekeztek a város jólétén..., mert annak jóléte lesz a Ti jóléteitek” (Jer, 29, 7), olvasható a Szentírásban, Jeremiás próféta könyvében. A városok jó kormányzása és a városlakók jólétének biztosítása talán még soha nem volt ennyire égető kérdés, mint napjainkban. A 21. század kétségkívül a városoké. A világ népességének már több mint fele városokban él, a fejlettebb régiókban ez az arány még magasabb. A városok és különösen a nagyvárosok a gazdasági társadalmi innovációk erőterei, a nemzetközi és a globális kultúra csomópontjai. A városok nem csak koncentrálnak a gazdasági társadalmi fejlődéshez szükséges erőforrásokat, hanem képesek a környezetükre azokat „kisugározni”. A városok kiemelkedő szerepe a területi társadalmi fejlődésben vitathatatlan, ugyanakkor a modern 21. század városai számos kihívással néznek szembe. A kihívások számosak, a városhálózat eltérő nagyságú tagjai, más és más problémákkal és lehetőségekkel bírnak, ezek más és más beavatkozásokat igényelnek.

A metropoliszok és nagyvárosok egyik legnagyobb kihívása, hogy a vonzáskörzetükkel összhangban tudjanak fejlődni városrégiókként, ehhez szükséges kormányzási intézményi és forráselosztási struktúrák kialakításával. A városhálózat kisebb tagjai éppen a zsugorodás jeleit mutatják, ezekbe a negatív folyamatokba kell beavatkozni, direkt és indirekt módon a városi önkormányzatoknak. A városok nagyon komplex rendszerek, Enyedi György Városi világ című könyvében a városok hat arcát írta le, ezek: a város történeti arca, a város demográfiai arca, a város társadalmi arca, a város közjogi-közigazgatási arca, a város építészeti-urbanisztikai arca, végül, de nem utolsósorban a város természeti-környezeti arca (Enyedi 2012: 30), melyek egyben, külön-

¹ HUN-REN KRTK, tudományos munkatárs

² PhD, egyetemi docens, Neumann János Egyetem Gazdaságföldrajz és Településmarketing Tudásközpont

külön érdekviszonyokat is feltételeznek. Ezek összehangolása hatalmas feladat és kihívás a városok fejlesztésben.

A folyóirat jelen számának központi kérdésköre a városfejlesztési politikák hatása a városi társadalmak jólétére.

A számban összesen hat tanulmány foglalkozik a városok irányítási és fejlesztési kérdéseivel. Az első *Pálné Kovács Ilona* írása egy átfogó elméleti tanulmány, melynek központi kérdése, hogy a várospolitikai mennyiben tudja segíteni a fejlesztési célokat. Van-e összefüggés a városvezetés politikája és a fejlesztési források hatékony bevonása, a fejlesztési célkitűzések megvalósításában. *Kaiser Tamás* tanulmánya Nagy-Britannia és az angol nagyvárosok példáján mutatja be a városokra és agglomerációikra, mint fejlődési pólusokra alapozott területfejlesztési politika modelljét. *Somogyi-Farkas Sára* munkája egy előremutató kérdést vizsgál, mégpedig az okos technológiák alkalmazási lehetőségeit a városfejlesztési feladatokban, különös figyelemmel a városok rezilienciájának fokozásában. *Hilbert Bálint* tanulmánya egy érdekes és városfejlesztési szempontból izgalmas időszakkal, a dualizmus korával foglalkozik, mégpedig a két hasonló történelmi múltat bejárt közép-európai főváros, Bécs és Budapest kapcsán. Tanulmányában arra keresi a választ, hogy a városi autonómia mértéke hogyan járult hozzá ennek a két fővárosnak az infrastrukturális fejlődéséhez, volt-e szerepe abban, ha igen, volt-e már akkor is érezhető eltérés a monarchia két fővárosában, az autonómia fokában. *Varga Krisztina* írása egy hazai kisváros, a Nyírségben fekvő Nyírbátor esetén keresztül mutatja be azokat a társadalmi és gazdasági kihívásokat, amelyekre választ tud adni a helyi várospolitikai és a fejlesztési célkitűzések. A tanulmány empirikus eredményeket mutat be, a város által kidolgozott helyi társadalmi innovációs politikákat. *Ongjerth Richárd* tanulmánya a főváros Margit-negyedét mutatja be, ahol az az önkormányzat fejlesztési stratégiája, hogy az üresen álló üzlethelyiségekbe kulturális civil szervezeteket, galériákat, közösségi tereket hoznak létre, elősegítve ezzel a kerület társadalmi kulturális megújulását. A tematikus számot egy személyes hangvételű interjú zárja, az ország leghosszabb ideig regnáló, 2023-ban visszavonuló polgármesterével, Pásztor Bélával, melyet *Schuchmann Júlia* készített vele 2023 nyarán. A beszélgetésből kiderül, hogyan lehet a várospolitikai és fejlesztési dilemmát úgy feloldani, hogy a város lakosságának a jóléte növekedjen. A számban még helyett kapott egy frissen megjelent tanulmánykötet – Tózsza István (szerk.) (2023): *Hírös város az Aafődön Kecskemét. Válogatott tanulmányok*. Budapest, 340. o. – recenziója is.

A szerkesztők nevében jó olvasást kívánunk!

Egyed Ildikó, Schuchmann Júlia